

राज्य शिक्षा शोध एवं प्रशिक्षण परिषद्, बिहार, पटना
तैमासिक मूल्यांकन - दिसंबर 2025

प्रश्न-पत्र

कक्षा – VII

विषय - संस्कृत

समय - 2 घंटा

पूर्णांक - 25

निर्देश

- इस प्रश्न-पत्र में कुल 5 प्रश्न हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर देना अनिवार्य है।
- प्रत्येक प्रश्न के सामने उसके लिए निर्धारित अंक एवं निर्देश अंकित हैं।

1. मञ्जूषातः उचितपदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत।

(5×1=05)

मौलिकः, अशोकस्तम्भः, त्रयः, शौर्यस्य, कलहस्य

- (क) अस्माकं राष्ट्रस्य ध्वजे वर्णाः सन्ति।
 (ख) सारनाथे अस्ति।
 (ग) शिक्षा सर्वेषां अधिकारः।
 (घ) संपूर्ण संसारे वातावरणम् अस्ति।
 (ङ) केशरवर्णः प्रतीकः अस्ति।

2. अधोलिखितवाक्येषु "सत्यम्" "असत्यम्" वा लिखत-

(5×1=05)

- (क) अस्माकं राष्ट्रध्वजे श्वेतःवर्णः सत्यस्य प्रतीकः।
 (ख) अशोकचक्रे त्रिंशत् अराः सन्ति।
 (ग) शिक्षा मौलिकः अधिकारः न अस्ति।
 (घ) दर्शना प्रतिदिनं पञ्च-षड्गृहाणां कार्यं करोति।
 (ङ) उदारचरितानां तु वसुधा एव कुटुम्बकं भवति।

3. सुमेलनं कुरुत-

(5×1=05)

स्तंभ 'अ'

स्तंभ 'ब'

(क) आश्चर्येण

(i) पठनस्य

(ख) उल्लासेन

(ii) समयः

(ग) परिवारस्य

(iii) प्रसन्नतया

(घ) अध्ययनस्य

(iv) विस्मयेन

(ङ) कालः

(v) कुटुम्बस्य

4. निम्नपदानां धातुः लकारं च लिखत-

(5×1=05)

धातुः

लकारः

(क) करिष्यति -

(ख) सन्ति -

(ग) अभवत् -

(घ) भवेत् -

(ङ.) गच्छन्तु -

5. संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत-

(5×1=05)

(क) मैं घर नहीं जाऊँगा।

(ख) वह पुस्तक पढ़ती है।

(ग) राधा विद्यालय में पढ़ेगी।

(घ) विद्यालय से घर जाओ।

(ङ.) तुम क्या खाये थे?

अथवा

"गम्" धातोः लृट् लकारस्य रूपाणि लिखन्तु।

कक्षा – VII | विषय – संस्कृत | सॉल्यूशन

प्रश्न 1 : मञ्जूषातः उचित पदानि लिखित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत (5×1=5)

मञ्जूषा :

मौलिक, आश्चर्यम्, यत्र, वैश्विक, कर्तव्य

- (क) अस्माकं राष्ट्रस्य ध्वजः मौलिक वर्णः अस्ति।
- (ख) विद्यालये यत्र अस्ति।
- (ग) शिक्षा सर्वेषां कर्तव्य अस्ति।
- (घ) सम्पूर्ण संसारं वैश्विक वातावरणं अस्ति।
- (ङ) कोरोना आश्चर्यम् प्रतीकः अस्ति।

प्रश्न 2 : अधोलिखितवाक्येषु “सत्यम् / असत्यम्” लिखत (5×1=5)

- (क) अस्माकं राष्ट्रस्य ध्वजः तिरङ्गः अस्ति। → सत्यम्
- (ख) अशोकचक्रः त्रिशूलः अस्ति। → असत्यम्
- (ग) शिक्षा मौलिक अधिकारः अस्ति। → सत्यम्
- (घ) धर्मा जातिभेदं वर्णभेदं करोति। → असत्यम्
- (ङ) उत्तरभारतं तु उष्णं एव प्रदेशः भवति। → असत्यम्

प्रश्न 3 : सुमेलनं कुरुत (5×1=5)

स्तंभ 'अ'	सही मिलान	स्तंभ 'ब'
(क) आश्चर्यम्	→	(iv) विस्मयः
(ख) उल्लासः	→	(i) हर्षः
(ग) परिवारस्य	→	(v) कुटुम्बस्य
(घ) अध्ययनस्य	→	(iii) अभ्यासः
(ङ) कालः	→	(ii) समयः

प्रश्न 4 : निम्नलिखित धातु-लकारं लिखत (5×1=5)

धातु	लकार
(क) कृषति	लट्
(ख) सन्ति	लट्
(ग) अपश्यत्	लङ्
(घ) भवेत्	विधिलिङ्
(ङ) गच्छतु	लोट्

प्रश्न 5 : संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत (5×1=5)

(क) मैं घर नहीं जाऊँगा।

✎ अहं गृहं न गमिष्यामि।

(ख) वह पुस्तक पढ़ती है।

✎ सा पुस्तकम् पठति।

(ग) राधा विद्यालय में पढ़ती है।

✎ राधा विद्यालये पठति।

(घ) विद्यालय से घर जाओ।

✎ विद्यालयात् गृहं गच्छ।

(ङ) तुम क्या खाते हो?

✎ त्वं किं खादसि?